

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 637/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duřu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **KARMONT, s. r. o.**, Vyšný Lánec 105, Perín-Chym, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, konajúcou prostredníctvom advokátky JUDr. Martiny Hopferovej, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/25/2019-529 z 21. decembra 2020 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/23/2022 z 27. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom krajského súdu č. k. 3Cob/25/2019-529 z 21. decembra 2020 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/23/2022 z 27. apríla 2023. Sťažovateľka navrhuje obe napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a žiada priznať finančné zadostučinenie vo výške 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) domáhala zaplatenia peňažnej sumy z titulu náhrady škody, ktorá mala vzniknúť na poľnohospodárskej pôde, ktorú užívala a hospodárila na nej, a to konaním žalovanej, ktorá vykonala postrek, v dôsledku ktorého bola zničená zasiata úroda, pôda bola preoraná a došlo k zasiatiu vlastnej plodiny žalovanej. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 17Cb/19/2013 z 24. júla 2018 konanie čiastočne zastavil z dôvodu späťvzatia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

3. Podľa okresného súdu sťažovateľka nepreukázala oprávnenosť užívania dotknutých parciel, pretože nepreukázala existenciu právneho vzťahu medzi ňou a vlastníkami pozemkov. Sťažovateľka svoje užívacie právo odvádzala najskôr od ústne uzatvorenej nájomnej zmluvy, neskôr predložila aj písomnú zmluvu. Vlastníctvo dotknutých pozemkov ale nesvedčilo tým osobám, s ktorými konateľ sťažovateľky uzatváral nájomnú zmluvu, vzhľadom na konfiškáciu ich majetku po roku 1945, čo vyplynulo z rozsudku okresného súdu sp. zn. 15C/16/2000 z 11. januára 2006 v spore, ktorého účastníkom bol aj konateľ sťažovateľky. Okrem toho základná nájomná zmluva uzavretá medzi konateľom sťažovateľky ako fyzickou osobou a vlastníkami pozemkov zakazovala podnájom predmetných pozemkov. Žalovaný na neoprávnené užívanie dotknutých pozemkov sťažovateľku upozornil aj vopred listom z 27. apríla 2007. Konateľ sťažovateľky od roku 2007 vedel o právnych následkoch konfiškácie majetku, ako aj o zmene vlastníckych pomerov na základe právoplatného rozsudku súdu, napriek tomu uzavrel s dcérou pôvodnej vlastníčky nájomnú zmluvu a v ten istý deň aj podnájomnú zmluvu so sťažovateľkou, preto hospodárenie na týchto parcelách vyhodnotil okresný súd ako účelové konanie nerešpektujúce existujúci právny i skutočný stav.

4. Žalovaný vzniesol námietku premlčania. Okresný súd posúdil nárok na náhradu škody pozostávajúcej zo skutočnej škody podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka vylúčil s odôvodnením, že ustanoveniami Obchodného zákonníka sa riadia iba také vzťahy, ktoré vznikli 1. medzi podnikateľmi a 2. z ich záväzkového vzťahu. Škoda ako kategória hmotného práva v podobe hmotnej ujmy na majetkových hodnotách poškodeného v prípade, ak nemá svoj základ v záväzkovom vzťahu dvoch podnikateľských subjektov, znamená, že ide o mimozáväzkový vzťah a v takom prípade sa zodpovednosť bude riadiť a posudzovať podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu. Začiatok plynutia premlčacej doby ustálil na 15. máj 2009, subjektívna premlčacia doba tak uplynula 15. mája 2011. Žaloba bola podaná 9. mája 2013.

5. Ďalej sa okresný súd vysporiadal s nárokom sťažovateľky na ušlý zisk, podľa jeho názoru ak sťažovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala oprávnenosť užívania dotknutých parciel, nemôže sa domáhať tzv. ušlého zisku za obdobie rokov 2010 – 2012.

6. Rozsudok okresného súdu napadla sťažovateľka odvolaním. Nesúhlasila so záverom okresného súdu o nepreukázaní existencie práva užívať dotknuté pozemky, pôvodnej vlastníčke boli parcely vyčlenené rozhodnutím Okresného úradu Košice-okolie z 18. decembra 1997, ako aj rozhodnutím Okresného úradu Košice-okolie zo 16. decembra 2002 o schválení zjednodušeného rozdeľovacieho plánu. Rozsudok okresného súdu, z ktorého mal vyplynúť záver o konfiškácii majetku, sa na dotknuté parcely nevzťahoval. Na základe osvedčenia o dedičstve prešlo vlastnícke právo na dcéru pôvodnej vlastníčky, s ktorou konateľ sťažovateľky uzatvoril nájomnú zmluvu. Právny následok porušenia zákazu zriadiť k pozemku podnájom nespočíval v neplatnosti podnájmu, ale v práve vlastníka odstúpiť od nájomnej zmluvy, k čomu nedošlo. Vlastník mal vedomosť o užívaní dotknutých pozemkov sťažovateľkou, vzhľadom na personálne prepojenie sťažovateľky a nájomcu nemal proti tomu žiadne výhrady. Oprávnenie užívať dotknuté parcely podporovala aj vyjadrením Poľnohospodárskej platobnej agentúry a poberaním podpory. Ignorovanie uvedených skutočností malo za následok nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu, resp. nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov. Ďalej namietala aj aplikáciu Občianskeho zákonníka na posúdenie premlčania, podľa jej názoru mali byť aplikované ustanovenia Obchodného zákonníka.

7. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudok okresného súdu považoval za dostatočne odôvodnený, okresný súd v procese dokazovania postupoval zákonným spôsobom, dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, a pritom prihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V podanom odvolaní sťažovateľka opakovala skutočnosti vo veci samej, ktoré už boli predmetom dokazovania na súde prvej inštancie a s ktorými sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku riadne vysporiadal, preto ich prípadné posudzovanie odvolací súd vyhodnotil len ako opakovanie správnych záverov súdu prvej inštancie. Sťažovateľka sa odvolávala aj na dôkazy, ktoré neboli v konaní pred okresným súdom predložené, čo konštatoval aj okresný súd, rovnako nebola splnená podmienka možnosti predkladať nové dôkazy v odvolacom konaní. K právnemu posúdeniu otázky premlčania odvolací súd uviedol, že okresný súd vysvetlil, prečo aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Poukázal na § 757 Obchodného zákonníka a uviedol, že ak nedošlo k porušeniu povinností uložených Obchodným zákonníkom, naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením povinností treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu, ktorou sú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane zániku práva domôcť sa plnenia v dôsledku vznesenej námietky premlčania, s poukazom na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 637/2015.

8. Ďalej uviedol, že bezprostredne po vzniku škody sa za poškodeného označil konateľ sťažovateľky, a to v rámci trestného konania, kde vystupoval ako oznamovateľ a aj poškodený, za poškodenú nebola označená sťažovateľka. Z uznesenia ČVS: ORP-443/VI-KS-2009 z 30. júna 2009 právoplatného 21. septembra 2009 je nesporné, že konateľ sťažovateľky podal vo vlastnom mene oznámenie o tom, že v dôsledku postreku repky olejnej došlo k jej znehodnoteniu a že mu na jeho úrode vznikla škoda, čo vyvracia akékoľvek hmotnoprávne oprávnenie sťažovateľky domáhať sa náhrady škody v prejednávanej veci.

9. Sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu dovolaním. Jeho prípustnosť založila na § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa jej názoru konajúce súdy nezohľadnili ňou uvádzané argumenty, nedostatočne sa vysporiadali so všetkými okolnosťami, ktoré vyšli v konaní najavo, nevyhodnotili bez riadneho odôvodnenia predložené dôkazy a celkovo ich rozhodnutia boli nedostatočne odôvodnené. Konkrétne uviedla, že rozsudok okresného súdu konštatujúci konfiškáciu sa na dotknuté parcely nevzťahoval, okresný súd nekonkretizoval, ktoré skutkové okolnosti považuje za nesporné a ktoré tvorili podklad pre jeho rozhodnutie. Ak okresný súd pripustil, že pozemky osiala sťažovateľka a následná úroda má patriť jej, toto tvrdenie je v rozpore s predchádzajúcim odôvodnením okresného súdu. Konajúce súdy sa riadne nevysporiadali s otázkou premlčania, v tejto časti je rozsudok okresného súdu nedostatočne odôvodnený.

10. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté.

11. Dovolací súd v úvode konštatoval, že hoci je prvá časť podaného dovolania značne všeobecná, pokúsi sa posúdiť jeho relevanciu tam, kde to bude možné. Dovolací súd poukázal na dokazovanie vykonávané okresným súdom, a to nájomnou zmluvou medzi konateľom sťažovateľky a dcérou pôvodnej vlastníčky, ktorú vyhodnotil samostatne, ako aj v súvislosti s ostatnými okolnosťami, ktoré v konaní vyšli najavo. Odvolací súd dokazovanie nevykonával, v plnom rozsahu sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pričom konštatoval nesplnenie podmienok na predkladanie

dôkazov v odvolacom konaní. Ďalšie všeobecné námietky sťažovateľky neboli dostatočne určité, namietaná vada zmätočnosti nebola v tejto súvislosti zistená.

12. K námietke sťažovateľky, že na prejednávánú vec sa nevzťahoval rozsudok o konfiškácii majetku, poukázal na konkrétne odseky rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorých vyplynul dôvod, pre ktorý bol tento rozsudok vzatý do úvahy. Tento rozsudok sa vzťahoval na všetok majetok pôvodnej vlastníčky ako osoby maďarskej národnosti, ktorý sa v dôsledku nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Zb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie o konfiškovaní“) považoval za skonfiškovaný. Táto námietka teda bola okresným súdom zodpovedaná dostatočne, poukaz odvolacieho súdu na závery okresného súdu je preto v tomto kontexte postačujúcim, pretože sťažovateľka v odvolaní len zopakovala tvrdenia, s ktorými sa okresný súd už vysporiadal.

13. Námietku o neuvedení nesporných skutočností vyhodnotil tak, že takáto povinnosť nevyplýva zo žiadneho kogentného procesného ustanovenia. Okresný súd podľa dovolacieho súdu uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje závery postavil, odvolací súd zhrnul v podstatnom závery okresného súdu, preto ani táto námietka nebola spôsobilou založiť vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rovnako ani namietaná absencia zhodnotenia rozhodných tvrdení pre rozhodnutie nebola indikovaná, súd prvej inštancie v úvodnej časti uviedol podstatné tvrdenia strán sporu a vykonané dôkazy a ďalej dostatočným a relevantným spôsobom uviedol dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Ak sa aj odvolací súd s touto námietkou výslovne nevysporiadal, dovolacím súdom nebol vyčítaný nedostatok identifikovaný.

14. K námietke o vnútornej rozpornosti rozsudku súdu prvej inštancie najvyšší súd poukázal na sporné tvrdenie, že ak by sťažovateľka úrodu zasiala a žalovaný ju chemicky spálil, mohla by byť založená jeho zodpovednosť za škodu. Ide o hypotetické tvrdenie, na ktorého naplnenie neboli splnené podmienky, a vzťahuje sa na posúdenie námietky premlčania. Okresný súd sa týmto spôsobom vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania bez toho, aby sa vysporiadal s aktívnou vecnou legitímáciou sťažovateľky. Uvedené navyše ani nebolo sťažovateľkou tvrdené v podanom odvolaní. V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal aj na záver odvolacieho súdu o tom, že bezprostredne po vzniku škody sa za poškodeného označil konateľ sťažovateľky.

15. Sťažovateľka namietala aj nevysporiadanie sa s otázkou premlčania, resp. jej nedostatočné odôvodnenie, s čím sa dovolací súd nestotožnil a poukázal na konkrétne odseky rozsudku okresného súdu, kde bola posúdená relevancia vznesenej hmotnoprávnej námietky premlčania, ale aj zhodnotenie a zdôvodnenie aplikácie príslušnej právnej úpravy. Rovnako aj odvolací súd výslovne zodpovedal, z akého dôvodu boli aplikované ustanovenia Občianskeho zákonníka, a nie Obchodného zákonníka. Úvaha dovolateľky o potrebe aplikácie noriem obchodného práva nebola založená na okolnostiach prejednávanej veci a neobsahovala zhodnotenie právneho posúdenia súdmi nižšieho stupňa, namietala iba nedostatočné odôvodnenie, avšak ani pri adresnom spochybnení právnych záverov by dovolací súd nepristúpil k ustáleniu dôvodnosti tejto námietky s poukazom na rozhodnutia vo veciach sp. zn. 8Cdo/187/2017 a 9Cdo/267/2020.

16. Keďže najvyšší súd nezistil existenciu namietanej vady zmätočnosti, dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) CSP a sčasti podľa § 447 písm. f) CSP.

II. Argumentácia sťažovateľky

17. Proti napadnutým rozhodnutiam odvolacieho súdu a dovolacieho súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť v dôsledku postupu súdov, ktoré sa nevysporiadali s dôkazmi predkladanými sťažovateľkou a nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu. Podľa jej názoru dôkladne zdôvodnila existenciu právneho vzťahu k dotknutým pozemkom, poukázala na dôkazy podporujúce tento záver (vyjadrenie Poľnohospodárskej platobnej agentúry, nájomná zmluva uzatvorená s konateľom sťažovateľky, obsah jeho výpovede, poberanie podpory na tieto pozemky, ustálenie sťažovateľky ako užívateľky pozemkov aj v trestnom konaní), ktorými sa súdy vôbec nezaoberali. Už okresný súd konštatoval, že ak sťažovateľka zasiala úrodu, plody prináležia jej. Sťažovateľka nesúhlasí s konštatovaním najvyššieho súdu, že v dovolaní uviedla všeobecné námietky, podľa jej názoru nebolo žiaduce prepisovať celý obsah podaného odvolania, sťažovateľka na jeho obsah iba poukázala. Súdy nesprávne vyhodnotili obsah rozsudku o konfiškácii majetku pôvodnej vlastníčky, ak aj v minulosti existovali dôvody na konfiškáciu majetku, po nich nastali ďalšie právne skutočnosti, ktoré umožnili, aby pôvodná vlastníčka bola oprávnená uzavrieť nájomnú zmluvu. Odvolací súd vôbec nereflektoval na základné sťažovateľkou nastolené argumenty, ktoré sa týkali oprávnenosti užívania dotknutých parciel. Sťažovateľka riadne namietala posúdenie premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, s ohľadom na povahu oboch strán sporu sa mal aplikovať Obchodný zákonník, s čím sa najvyšší súd nevysporiadal. V dôsledku neprihliadania na námietky sťažovateľky došlo aj k porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy.
- b) Porušenie práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu spočíva v tom, že jej majetok bol zničený, a to bez náhrady, konajúce súdy jej prináležiacim nárokom neposkytli súdnu ochranu, čím bolo zasiahnuté aj do jej majetkovej sféry.
- c) Sťažovateľka si zároveň uplatňuje aj finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 eur s ohľadom na stratu dôvery v spravodlivosť súdneho systému a narušenie jej právnej istoty.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie jej základného práva na súdnu ochranu, základného práva na rovnosť účastníkov konania, práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj základného práva vlastníť majetok a práva na pokojné užívanie majetku napadnutým rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, ktoré sú nedostatočne odôvodnené, prehliadajú argumenty sťažovateľky a nedávajú na nich odpoveď.

III.1. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

19. Argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu je zhodná s tou, ktorá bola použitá aj v dovolaní, ktorého prípustnosť odvodzovala od dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP.

20. Aj keď najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok bolo pre ňu dostupným prostriedkom ochrany jej práv a ústavný

súd bude posudzovať ústavnú udržateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní (bod III.2). Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľke domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany. Sťažovateľka napokon ani netvrdí, že niektorú z jej námietok nemohla uplatniť v dovolacom konaní.

21. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z uvedených dôvodov (bod 20 tohto odôvodnenia) podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

22. Námietky sťažovateľky spočívajú jednak v spochybňovaní skutkových záverov, resp. spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov a tvrdení o nevysporiadaní sa s argumentmi sťažovateľky, ako aj v spochybnení právneho posúdenia premlčania.

23. Dovolací súd konkrétne poukázal na jednotlivé časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, resp. aj rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol odvolacím súdom potvrdený, ktoré obsahovali zodpovedanie námietok sťažovateľky. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka rovnakú argumentáciu ako v odvolaní a dovolaní použila už v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s jej námietkami podľa názoru odvolacieho súdu aj dovolacieho súdu vysporiadal dostatočným a udržateľným spôsobom.

24. Sťažovateľka svoje argumenty opakuje aj v podanej ústavnej sťažnosti, pričom jej nespokojnosť pramení zo záveru súdov, že v konaní nepreukázala existenciu právneho dôvodu užívať dotknuté pozemky ako nájomca, resp. podnájomca. Ústavný súd nesúhlasí s názorom sťažovateľky, že ňou produkované dôkazy neboli vôbec vzaté do úvahy. Konajúce súdy ich posúdili v celkovom kontexte ostatných vykonaných dôkazov, resp. okolností, ktoré v konaní vyšli najavo. Sťažovateľka na jednej strane odkazovala na základnú nájomnú zmluvu uzatvorenú s pôvodnou vlastníčkou, resp. s jej právnou nástupkyňou a na následnú nájomnú zmluvu uzatvorenú so sťažovateľkou a jej konateľom. Existenciu vlastníckeho práva pôvodnej vlastníčky odvádzala od rozhodnutia Okresného úradu Košice-okolie z 18. decembra 1997 o odčlenení dotknutých parciel, resp. od rozhodnutia Okresného úradu Košice-okolie zo 16. decembra 2002 o schválení zjednodušeného rozdeľovacieho plánu, oprávnenie užívať dotknuté parcely podporovala aj vyjadrením Poľnohospodárskej platobnej agentúry a poberaním podpory. Dotknuté pozemky neskôr v dedičskom konaní prešli na právnou nástupkyňu pôvodnej vlastníčky. Žalovaný spochybnil vlastnícke právo pôvodnej vlastníčky, a to na podklade rozsudku okresného súdu vo veci sp. zn. 15C/16/2000. Okresný súd zrozumiteľne reagoval na námietku sťažovateľky, že toto rozhodnutie nedopadá na parcely, ktoré sú predmetom sporu, a to odkazom na závery rozsudku o konfiškácii, ako aj na závery rozsudku odvolacieho súdu, ktorý tento rozsudok potvrdil. Podľa týchto rozhodnutí bola pôvodná vlastníčka osobou maďarskej národnosti, a preto sa jej patriaci majetok považoval za konfiškát podľa § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia o konfiškovaní. Prechod vlastníctva na základe nariadenia nastal *ex lege* a knihovný zápis mal iba deklaratórny charakter. Za moment prechodu sa má považovať 1. marec 1945 bez

ohľadu na to, či bol do pozemkovej knihy zaknihovaný alebo nie. Celkom zrejme však nedošlo k zápisu konfiškačného rozhodnutia vo všetkých PK vložkách a uvedená osoba zostala aj naďalej zapísaná ako spoluvlastníčka pozemkov. Tak došlo aj k následnému prejednaní dedičstva a podiely prešli na právnych nástupcov. Ani rozhodnutie o dočasnom užívaní, resp. odčlenení parciel, nič nemení na tom, že dotknuté podiely podliehali konfiškácii a následne ich nebolo možné ani platne prejednať ako dedičstvo.

25. Právnomu režimu konfiškácie podliehal celý majetok osôb maďarskej národnosti, t. j. celý podiel právnej predchodkyne pôvodnej vlastníčky, od ktorého odvádzala svoje právne postavenie pôvodná vlastníčka a následne jej právna nástupkyňa, bol konfiškátom a má patriť Slovenskej republike, pričom na tomto závere nemôžu nič zmeniť rozhodnutia okresného úradu ani vyjadrenie Poľnohospodárskej platobnej agentúry, resp. osvedčovací listina o dedičstve a ani to, že rozsudok vo veci sp. zn. 15C/16/2000 výslovne neuvádza aj sporné parcely, čo, ako okresný súd uviedol, mohlo byť spôsobené aj neprehľadnosťou následne vykonávaných zápisov. Konajúce súdy teda prevzali záver o účinkoch konfiškácie majetku z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného v inej právnej veci, ktorá nepochybne bola vecne aj personálne spojená s prejednávanou vecou. V rámci prejudiciálneho posúdenia, komu prináleží vlastnícke právo k dotknutým parcelám, súdy poukázali na už skôr judikované závery, pričom zdôvodnenie prevzatia záverov tohto rozsudku je dostatočné a aj logické. Na druhej strane sťažovateľka neuviedla, z akého dôvodu by tieto pozemky nemali byť súčasťou konfiškátu, pričom konateľ sťažovateľky bol aj účastníkom konania sp. zn. 15C/16/2000 ako žalovaný, a preto mal dostatočnú vedomosť o vlastníckych pomeroch dotknutých pozemkov.

26. Ústavný súd považuje za dostatočne objasnené, prečo sa okresný súd a v prieskumnom konaní opravné súdy priklonili k záveru, že sťažovateľke nesvedčil právny titul užívania pozemkov. Tento záver vyplynul z rozsiahleho dokazovania, pri ktorom okresný súd zvažil všetky stranami konania uvádzané okolnosti a z nich pri formulovaní tohto záveru aj vychádzal. Konajúce súdy sa teda zaoberali aj námietkami sťažovateľky, ktoré ale podľa ich názoru neboli spôsobilé relevantným spôsobom zvrátiť dôsledky konfiškácie.

27. Sťažovateľka namietala aj právne posúdenia premlčania. K tejto námietke sa dôsledne vyjadril dovolací súd, ako aj odvolací súd, ktorý poukázal aj na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 637/2015-37 z 24. februára 2016. Nemožno opomenúť, že vo svojej podstate ide o namietanie nesprávneho právneho posúdenia, ktoré ale sťažovateľka v dovolaní uplatnila ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľke pritom nič nebránilo namietat aj nesprávne právne posúdenie ako dovolací dôvod podľa § 421 CSP. Z toho pohľadu sťažovateľka nevyužila riadne dostupné právne prostriedky ochrany svojich práv. Ústavný súd dodáva, že odkaz odvolacieho súdu na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 637/2015-37 z 24. februára 2016 dal sťažovateľke dostatočnú odpoveď aj na jej námietku o potrebe aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka z hľadiska ústavnoprávnej udržateľnosti tohto právneho názoru.

28. Ako dovolací súd konštatoval, okresný súd z hľadiska posudzovania námietky premlčania pripustil, že ak by sťažovateľka dotknuté pozemky aj osíala a úroda by jej mala prináležať, nárok na náhradu škody spočívajúci v skutočnej škode bol premlčaný.

29. Po zhodnotení námietok sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu, základného práva na rovnosť účastníkov konania a práva na spravodlivé súdne konanie neexistuje taká príčinná súvislosť,

na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

30. Rovnako nebola identifikovaná ani možnosť porušenia základného práva vlastníť majetok, resp. práva na ochranu majetku sťažovateľky. Z hmotnoprávneho hľadiska možno považovať za relevantne sporné právne posúdenie otázky premlčania. Túto právnu otázku sťažovateľka kvalifikovane neuplatnila v podanom dovolaní. Navyše odpoveď na ústavnoprávnu udržateľnosť právneho názoru odvolacieho súdu poskytuje odkaz na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 637/2015-37 z 24. februára 2016, v zmysle ktorého ak sa konajúci súd prikloní k riešeniu, ktoré ústavný súd považuje za jedno z možných, ide o ústavne konformné riešenie. Konkrétne v označenom náleze ústavný súd pripustil ústavnú udržateľnosť názoru najvyššieho súdu o tom, že obmedzenie § 757 Obchodného zákonníka vplýva aj na možnosť použitia všeobecných ustanovení tretej časti Obchodného zákonníka na deliktuálne právne vzťahy, teda že ak nedošlo k porušeniu povinnosti podľa Obchodného zákonníka naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením povinností treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu, teda podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je jedným z názorov objavujúcich sa aj v akademickej doktríne [CSACH, K. Miesto a funkcia deliktuálneho práva v obchodnom práve (habilitačná prednáška). *Právny obzor* 4/2011.].

31. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia označených práv uznesením najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu